

اثر تغییر روش بهره برداری بر روی خصوصیات میکرومورفولوژیکی خاکهای Camborthids درخوزستان

عباس پاشائی

استاددانشگاه شهیدچمران اهواز

مقایسه خصوصیات میکرومورفولوژیکی یک خاک Camborthid طبیعی و در زیرکشت دیم با نمونه ای دیگر از آن که بصورت دراز مدت در زیرکشت نیشکر قرار دارد، نشان دهنده تغییرات شدید خصوصیات میکرومورفولوژیکی این خاکها بر اثر آبیاری و عملیات زراعی سنگین بر روی آنها میباشد. نخستین آثار تغییر نوع بهره برداری بر روی این اراضی کاهش در صد خلل و فرج بزرگتر از ۶۳ میکرون در خاک سطحی بر اثر وزن سنگین ماشین آلات زراعی میباشد. علاوه بر آن میتوان از تشکیل یک لایه نفوذناپذیر در پاشنه شخم نام برد که بر اثر شخم کردن خاک در حالت خیزی در عمق ۴۰-۳۰ سانتیمتری بوجود می آید. بالاخره کاهش خلل و فرج بزرگتر از ۶۳ میکرون در عمق ۹۰-۶۰ سانتیمتری میباشد که از نظر تکامل خاک بسیار اهمیت داشته و بر اثر جابجائی کلوئیدی رسی و املاح محلول و تحت اثر آبیاری شدید بوجود می آید. نتیجه حاصله از تغییرات فیزیکی فوق الذکر تبدیل ساختمان پلاسمائی Plasmic Structure از حالت argillasepic در اعماق ۱۰-۵۰-۴۰ سانتیمتری به Silasepic و تشکیل ساختمان Skelsepic و Vosepic بر اثر شستشوی مواد کلوئیدی و املاح محلول در اعماق ۹۰-۶۰ سانتیمتری میباشد، که در صورت بکارگرفتن تناوب زراعی و کاهش میزان آب آبیاری همراه با شخم عمیق بصورت مقطعی میتواند در دراز مدت با تشکیل افق آرژیلیک و شوری مجدد و در نتیجه کاهش میزان حاصلخیزی خاکهای این منطقه همراه باشد.